

Staroveké mestá horného Egypta preskúmal na vlastnú päsť

Jaroslav Burjaniv precestoval množstvo pre Stredoeurópanov exotických krajín. Na svojich cestách zbieral informácie o živote a dokumentoval architektonické pamiatky. V rámci Týždňa slovenských knižnic pripravila Tekovská knižnica v Leviciach prezentáciu fotografií Timačana pod názvom Od Luxoru po Asuán.

„Jaroslav Burjaniv píše reportáže, vlastní zbierku umeleckých predmetov z Indie, ale aj zbierku krojovaných bábik. Vydal cestopisnú knihu Dva roky v krajine Maharadžov aj DVD,“ otvorila podujatie riaditeľka Tekovskej knižnice Jana Holubcová.

V prezentácii Od Luxoru po Asuán Jaroslav Burjaniv zachytil najznámejšie pamiatky, ale aj také miesta, na ktoré sa bežní turisti nedostanú. Volný čas na zahraničných pracovných cestách využíval na poznávanie starovekých kultúr. „Vždy po práci a cez voľné

raz. Poľnohospodárstvu sa darí len vďaka dômyselnému zavlažovaciemu systému pozostávajúcemu z početných vodných diel a kanálov,“ vysvetľuje. Z miesta jeho vtedajšieho pôsobiska, Armantu, sa do historického Karnaku dostal za dve hodiny. „Na prehliadku som mal celý deň, a tak som si prezrel aj Západné Théby, našiel som tam aj také miesta, kde stále robili vykopávky. Obdivoval som monumenty z čadiča, ktorý je ťažko opracovateľný. Lámem si hlavu nad tým, ako to pred mnohými rokmi dokázali,“ pokračuje v rozprávaní. Cestu medzi Luxurom a Karnakom lemujú alej sfing. Pôvodne boli baranie, neskôr ich nahradili hlavou kráľa. V priebehu storočí boli sfingy prikrýté nános-

mi bahna z Nílu, archeológovia ich stále odkrývajú. V albume Jaroslava Burjaniva nájdeme aj ďalšie pozostatky stavieb, na ktorých objavovaní archeológovia stále pracujú.

Hlavným lákadlom pre turistov je chrám v Luxore, odkiaľ pochádza pilón v súčasnosti zdobiaci Paríž. V roku 1836 ho Francúzom daroval Muhamad Ali. „Egyptania dokázali obrovské kamenné bloky nielen opracovať, ale aj na seba stavať, je to obdivuhodné,“ vzdáva hold starovekým staviteľom. Monumenty z čias rozkvetu Egypta boli dekorované prírodnými farbivami, ktoré vydržali celé tisícročia. Kameň na stavbu budov či sôch privážali z veľkých diaľok. Théby

ležiace na protíahľom, západnom brehu oproti Luxoru, sú mestom mŕtvych. Je to miesto zádušných chrámov a hrobov.

Súčasný život v africkej krajine je podľa cestovateľa poznačený veľkou chudobou. „Práca je aj v súčasnosti na primitívnej úrovni, využívajú len minimum nástrojov. Vzostup zažíva papyrus, ktorý bol dlho zabudnutý. Dnes ho znovu objavili a v početných dielňach vyrábajú. Turistami žiadané sú takisto výrobky z alabastru, opracované a vypoľované starými technikami“ dodáva. Jaroslav Burjaniv sa pri poznávaní starovekých pamiatok raz ocitol vo vtipnej situácii, keď sa stretol so skupinou francúzskych turistov. Tí si namiesto významných pamiatok fotili jeho staručký služobný Peugeot, ktorý využíval na presuny medzi historickými lokalitami.

Žofia Kyseľová

Pre autora niekoľkých cestopisných sérií je fotografovanie celoživotnou záľubou: „Fotografiou sa zaoberám od základnej školy, vystriedal som množstvo fotoaparátov. Cením si, že sa nám v novobanskej škole venovali učitelia v rámci krúžku. Som fotograf – amatér, samouk. Hoci nie som vyštudovaný historik, vždy som sa snažil získať čo najviac informácií o pamiatkach a obdivujem majstrovstvo ľudí, ktorí ich dokázali postaviť.“

piatky, keďže je to moslimská krajina, som sa snažil vidieť toho čo najviac. Pracoval som 20 km od Luxoru, robil som dozor pri montáži kotla, ktorý spaľoval odpad z cukrovej trstiny v cukrovarne. Dlhé mesiace som tam bol jediným Európanom,“ hovorí o pobyte v horúcej Afrike. Prezentáciu autor spojil s autentickou egyptskou hudbou, na fotografiách zachytil aj nehostinnosť tejto rozsiahlej krajiny. „Bol som tam sedem mesiacov, a za celý čas pršalo len